

واکنش یک پزشک به گزارش «تبانی در اتاق عمل» روزنامه «شرق»

خرج از جیب بیمار

دکتر سیدرسول زکوی؛ پیشرفت تکنولوژی باعث شده است که اختلاف بین مارک‌های مختلف تجهیزات پزشکی اندک باشد. از طرفی نبود کدهای اخلاق حرفه‌ای در تجارت و بدترشدن شرایط اقتصادی و نیز افت اخلاقی جوامع باعث ایجاد رقابت ناسالم بین شرکت‌های فروشنده تجهیزات پزشکی شده است. مواردی مانند آفردادن به پزشکان نتیجه این مجموعه عوامل است. این اتفاق حاصل یک بازارپایی غیراخلاقی از سوی شرکت‌های فروشنده است که با تطمیع پزشکان سعی در فروش وسایل خود دارند. اگر

وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد و ماهیتا با رشوه‌دادن تفاوتی ندارد. برخی از شرکت‌های واردکننده تجهیزات پزشکی یا دارویی، گاهی کنفرانس‌های به ظاهر علمی برای پزشکان برگزار می‌کنند که اغلب در کشورهای دیگر برگزار می‌شود و گاهی پزشکان را با بلیت‌های بینرس کلاس به کشورهای دیگر می‌برند. این کنفرانس‌ها اغلب فاقد اعتبار علمی هستند و یک سمینار سفارشی با هدف تبلیغ وسیله یا داروی مد نظر آن شرکت است. عمده زمان این سفر برای گردش و تفریح و صرف غذا در رستوران‌های گران‌قیمت می‌گذرد و اصطلاحا بیشتر Luncheon است تا یادگیری و ارتقای دانش اخمین زده می‌شود در آمریکا سالانه بیش از ۱۲ میلیارد دلار از طرف شرکت‌های مختلف هزینه هدی‌ها و برگزاری کنفرانس‌ها و... می‌شود. از آنجایی‌که تمام این هزینه‌ها در فهرست نهایی هزینه‌کرد شرکت‌ها وارد می‌شود و برای تأمین سود شرکت، به قیمت تمام‌شده تجهیزات یا دارو اضافه می‌شود، نهایتا از جیب بیماران پرداخت می‌شود؛ بنابراین اخذ این‌گونه هدایا یا شرکت در چنین مجالس و کنفرانس‌هایی از منظر اصول اخلاق حرفه‌ای پزشکی، غیراخلاقی و از منظر حقوقی در بسیاری از کشورها جرم است.

ذکر یک تجربه شخصی ممکن است موضوع را روشن‌تر کند. من یکی، دو بار از طرف شرکت‌های دارویی برای سفر خارجی دعوت شده‌ام و این دعوت‌ها را رد کرده‌ام. در یکی از موارد وقتی نماینده شرکت گفت که همه این کارها برای کمک علمی است پیشنهاد کردم که در صورتی‌که شرکت به ارتقای دانش علاقه‌مند است، هزینه آژونمان یک مجله علمی خارجی را خرید کتاب رفرنس را برای دستیاران پرداخت کند یا هزینه چاپ یک مجله معتبر دانشگاهی را تقبل کند که هزینه آن به‌مراتب کمتر از هزینه سفر خارجی می‌شد؛ اما هیچ‌کدام پذیرفته نشد! (مکاتبات مربوط موجود است و می‌توانم در اختیار روزنامه قرار دهم). حتی خرید کولر برای اتاق انتظار بیماران در بیمارستان دانشگاهی نیز مورد استقبال واقع نشد؛ چون این‌گونه اقدامات تعهدی برای پزشک ایجاد نمی‌کند؛ بنابراین مد نظر شرکت‌های واردکننده نیست! متأسفانه در گزارش این روزنامه که عمدتا از زبان صاحب یک شرکت واردکننده منتشر شده است، مسئولان اصلی تخلف در جایگاه بی‌گانه‌ای قرار گرفته‌اند که اظهار می‌دارند «ناچار به پرداخت این مبالغ هستیم؛ زیرا اگر به جراحان رشوه ندهند، کالایشان را نمی‌خرند و ورشکست خواهند شد». ذکر این مطلب توسط صاحب شرکت فوق، به

به شرکت‌های مختلف، پزشک مورد نظر خود را انتخاب کنند. در این روش پزشکی که تعهدات بیشتری دارند، به تدریج بیماران خود را از دست می‌دهند.

۳- تجمیع کمک‌ها توسط انجمن‌ها و دانشگاه‌ها: تربیت دستیار و انجام برنامه‌های آموزش مداوم باعث گسترش استفاده از روش‌های جدید شده و ممکن است به افزایش استفاده از وسایل و تجهیزات پزشکی منجر شود. لذا شرکت‌ها تمایل دارند از روند آموزش دستیاران پزشکی حمایت کنند. متأسفانه در ایران شرکت‌ها از این روند استقبال نمی‌کنند و ترجیح می‌دهند سود سریع خود را با ارتباط مستقیم با پزشکان تضمین کنند. در بسیاری از دانشگاه‌های جهان ارتباط مستقیم بین پزشک و شرکت‌ها قطع شده است و لذا هرگونه حمایت از روند علمی باید با حمایت از دانشگاه‌ها یا انجمن‌های علمی صورت گیرد و نه ارتباط مستقیم با پزشک. در این صورت انجمن‌های علمی و دانشگاه‌ها براساس نیاز جامعه (و نه نیاز شرکت) و در راستای اهداف دانشگاه‌ها و انجمن‌ها، برنامه‌های مدونی را تدوین و اجرا می‌کنند و شرکت‌ها کمک‌هایی را به این دانشگاه‌ها یا انجمن‌های علمی انجام می‌دهند. مثلا دانشگاه استانفورد تمام کمک‌های شرکت‌ها را تجمیع کرده و جهت برگزاری برنامه آموزشی خود هزینه می‌کند. اخذ هرگونه وجهی چه به صورت نقدی یا هر شکل دیگر توسط پزشکان یک تخلف آشکار اخلاقی است و لازم است پزشکان نسبت به موضوع آگاهی و توجه کافی داشته باشند. انتظار جامعه از قشر فرهیخته پزشکی این است که تحت‌تأثیر تطمیع شرکت‌های سودجو قرار نگیرند. همچنین انجمن‌های علمی پزشکی و سازمان نظام پزشکی لازم است دوره‌هایی را برای آموزش و توانمندسازی اعضای خود برگزار کنند تا از گرفتارشدن آنها در دام سودجویی شرکت‌ها جلوگیری کنند. اگر در دهه‌های اول قرن بیستم کشف آنتی‌بیوتیکی مانند پنی‌سیلین می‌توانست تحول بزرگی در پزشکی به وجود آورد، امروزه تحقیقات گسترده و پرهزینه جدید فقط پیشرفت کوچکی را در علم پزشکی ایجاد می‌کنند که گاهی فقط منجر به بهبود اندکی در کیفیت زندگی بیمار می‌شود و سؤال بزرگی را برای پزشک درمانگر باقی می‌گذارد که آیا این تغییر اندک در کیفیت زندگی بیمار، ارزش هزینه‌ای را که بیمار باید پرداخت کند، دارد. پاسخ‌دادن به این سؤال منوط به این است که پزشک نه تنها از آخرین تحولات علم پزشکی مطلع باشد و تجربه و تحلیل آماری نتایج منتشرشده را در نظر دارد، بلکه باید بتواند از نظر اقتصادی بیمار خود را ارزیابی کند و دانش آنالیز سود و زیان بیمار را نیز داشته باشد تا بیمار را به خوبی راهنمایی کند. چنین طبابتی با انباشت دانش وابستگی و تعهد پزشکان به شرکت‌ها مطلع می‌شوند. در ایالات متحده این اطلاعات در تارنمای OpenPaymentsData.cms.gov بارگذاری می‌شود و به طور مرتب به‌روز می‌شود. در این تارنما بیماران با تایپ اسم پزشک مورد نظر می‌توانند تمام جزئیات دریافتی‌های پزشک مورد نظر خود را از شرکت‌های مختلف و حتی نوع پرداخت‌ها را ببینند. این حق بیماران است که با اطلاع از میزان تعهد پزشکان

نگاه

آبتنی در قانون!

امید بزرگ‌حداد . آرمان اولیازاده

● مسائل و مشکلات تأمین آب و راهکارهای برخورد با آنها از دیرباز در سرزمین ایران وجود داشته است. آن‌چنان‌که شیخ بهایی با طومار خود بسیاری از مشکلات حوضه زاینده‌رود را حل کرد و حقایق‌های مردم را به نسبت نیاز آنها تأمین کرد. اما چه در زمانی‌که توسعه کشاورزی باعث افزایش نیاز به آب و بهره‌برداری بی‌رویه از چاه‌های آب زیرزمینی شد و چه زمانی‌که هجوم صنایع به منابع آب باعث کاهش منابع آبی کشور شد، شاهد ارجاع به قانون برای رفع اختلافات بودیم؛ اما ظاهرا قوانین موجود این اجازه را به مصرف‌کنندگان داده‌اند تا بسته به نیازشان هر طور تمایل دارند، با آب رفتار کنند. گاهی با برداشت بی‌رویه و پرداخت خسارت به دیگران و گاهی با دریافت مجوز قانونی برای چاه‌هایی که تا دیروز غیرقانونی بودند! اگرچه قانون توزیع عادلانه آب مصوب سال ۱۳۶۱ مجلس شورای اسلامی به‌عنوان اصلی‌ترین مرجع حفاظت از آب است؛ اما ابهامات این قانون نیز در هر زمانی باعث دست‌اندازی عده‌ای از آب‌بران به منابع آبی کشور شده است. همچنین «شورای عالی آب» نیز با هدف رفع کاستی‌های قوانین موجود و حل یا دست‌کم کاهش مشکلات آب، قانون بر قانون اضافه کرد؛ اما نهایتا مشکلی حل نشد؛ بلکه دیگر حتی آب زیادی برای مصرف باقی نمانده است! به نظر می‌رسد در زمانی‌که ما مشغول وضع قوانین جدید و آبتنی در قوانین هستیم، با سرعت زیادی شاهد ازبین‌رفتن همان آبی هستیم که داریم برایشان قانون می‌گذاریم. به بیان دیگر در حال برنامه‌ریزی برای چیزی هستیم که دیگر وجود خارجی ندارد.

اما آیا توجه به این نکته که بهره‌برداری از هر حوضه باید متناسب با ظرفیت آن باشد، خود به‌تنهایی نمی‌تواند هدایتگر مدیریت منابع آب کشور باشد؟ یادمان باشد که در گذشته تنها به فکر توسعه، بدون توجه به منابع لازم آن بودیم و این روند معیوب را به قیمت ازبین‌رفتن اندک منابع آبی باقی‌مانده ادامه دادیم. به‌عبارتی همواره در حال مقابله با طبیعتی بوده‌ایم که سال‌های سال منابع خود را بدون توقع و محدودیت در اختیار ما قرار داده است و اکنون نیز آن را موظف می‌کنیم که مطابق میل ما عمل کند؛ در غیراین‌صورت ما می‌دانیم و طبیعتا! به‌طور مثال برنامه‌ریزی برای انجام انتقال آب بین حوضه‌ای نیز تحمیل بار جدید به حوضه‌ای است که از فرط استیصال در حال نابودی است و شلیک آب خلاصی است برای پایان‌دادن به یک تلخی بی‌پایان!

بنابراین نبود نگاه همه‌جانبه در وضع قوانین، توجه‌نداشتن به آثار قانون بر طبیعت، نبود سازوکار دقیق اجرایی قوانین، تضاد قوانین جدید با قوانین عرفی موجود و قوانین قبلی، وضعیت قوانین موجود در منابع آبی کشور را به کلافی سردرگم تبدیل کرده که نیازمند طرحی نو است! فقط کافی است ببیندشیم که قوانین ما در راستای حفظ منابع آب بوده است یا در تضاد با منافع طبیعت.

جدول ۳۱۱۳ • طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- مذکر- کلفتی- درست و حسابی ۲- سراینده مشوی عرفانی جام‌چم- پایتخت سنگال- نی باریک ۳- جادو- حلال رنگ لاک ناخن- رنگ سوکواری ۴- نمایش‌نامه‌ای از فدریکو گارسیا لورکا- انسان‌بودن- کمبود آن موجب بیماری گوآتر می‌شود ۵- بی‌هوشی- غیرمجاز- قوه حافظه ۶- حرف مجرمانه- نشاط‌آور- ژرف‌اندیشی ۷- لوله بلند برای کشیدن اتومبیل ازکارافتاده- ناز و غمزه- لیکن ۸- از مرگ نجات‌یافتن ۹- ترش و شیرین- آسمان ۱۰- رسیدن- عبوس- خاک سفالگری ۱۱- نوعی میمون- طول- زبان آذری ۱۲- خمیدگی کاغذ- هماهنگی در اجزای چیزی- پروردگار ما ۱۳- دختر امام حسین(ع)- کاخ تاریخی فرانسه- آتش ۱۴- بسیار زیاد- بیش از حد نیاز- اعتراض‌کننده ۱۵- آروغ- فهمیدن سخنان یکدیگر- زندگی کن.

عمودی:

۱- حق‌شناس- گروهی از مردم- تکرار حرف دوم ۲- فیلمی به کارگردانی آلفرد هیچکاک- الک- به حد مطلوب نرسیده ۳- قلمرو- اجرای اثر موسیقی در حضور مردم- پایند ۴- مخالف- نام تعدادی از فراغه مصر قدیم- سرسری ۵- فیلسوف، ریاضی‌دان، ستاره‌شناس و رباعی‌سرای ایرانی دوره سلجوقی- فقر و بدبختی- درخت جوان ۶- افسانه‌گوی- گل آپارتمانی زیبا- روشنائی ۷- زمان معین- دادگاه- بدنام ۸- غرامت- بهره‌وام- رسوب‌های به‌جامانده از جریان آب در بستر رودخانه ۹- لانه زنبور عسل- گوشه‌ای در دستگاه شور- شمشر عرب ۱۰- مکان-

مورد اعتماد- سنگ سخت ۱۱- کفش پاشنه‌دار قدیمی- مقبره‌های عظیم فراغه مصر باستان- دارای ضمانت و مصونیت در برابر خطر ۱۲- پدرمرده- رمان مشهور رضا امیرخانی، نویسنده معاصر- برابر پدر ۱۳- ضمیر

	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

متکلم‌وحده- آژیر خطر- درآمد نامشروع با امکانات دولتی ۱۴- سیاره زهره- اسناد- پول کشورهای خارجی ۱۵- دانه معطر- دومین رقم از سمت راست عدد- گردآورنده سخنان امام علی(ع) در کتاب نهج‌البلاغه.

۳	۲	۵	۱	۷	۹	۳
۳	۷	۶	۲	۲	۱	۸
۶	۱	۳	۹	۸	۲	۵
۵	۴	۱	۶	۳	۹	۸
۲	۸	۴	۷	۵	۳	۶
۵	۴	۱	۲	۳	۶	۸
۸	۳	۷	۵	۹	۱	۲
۹	۲	۸	۴	۱	۶	۳

حل سودوکو سخت

۳	۲	۵	۱	۷	۹	۳
۳	۷	۶	۲	۲	۱	۸
۶	۱	۳	۹	۸	۲	۵
۵	۴	۱	۶	۳	۹	۸
۲	۸	۴	۷	۵	۳	۶
۵	۴	۱	۲	۳	۶	۸
۸	۳	۷	۵	۹	۱	۲
۹	۲	۸	۴	۱	۶	۳

حل سودوکو ۸-۲۱

جدول ۳۱۱۲

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۳	۵	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۲	۴	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰
۳	۵	۷	۹	۱۱	۱۳	۱۵	۱۷	۱۹	۲۱	۲۳	۲۵	۲۷	۲۹	۳۱
۴	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰	۳۲
۵	۷	۹	۱۱	۱۳	۱۵	۱۷	۱۹	۲۱	۲۳	۲۵	۲۷	۲۹	۳۱	۳۳
۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰	۳۲	۳۴
۷	۹	۱۱	۱۳	۱۵	۱۷	۱۹	۲۱	۲۳	۲۵	۲۷	۲۹	۳۱	۳۳	۳۵
۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰	۳۲	۳۴	۳۶
۹	۱۱	۱۳	۱۵	۱۷	۱۹	۲۱	۲۳	۲۵	۲۷	۲۹	۳۱	۳۳	۳۵	۳۷
۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰	۳۲	۳۴	۳۶	۳۸
۱۱	۱۳	۱۵	۱۷	۱۹	۲۱	۲۳	۲۵	۲۷	۲۹	۳۱	۳۳	۳۵	۳۷	۳۹
۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰	۳۲	۳۴	۳۶	۳۸	۴۰
۱۳	۱۵	۱۷	۱۹	۲۱	۲۳	۲۵	۲۷	۲۹	۳۱	۳۳	۳۵	۳۷	۳۹	۴۱
۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰	۳۲	۳۴	۳۶	۳۸	۴۰	۴۲
۱۵	۱۷	۱۹	۲۱	۲۳	۲۵	۲۷	۲۹	۳۱	۳۳	۳۵	۳۷	۳۹	۴۱	۴۳

سودوکو سخت ۲۱۰۹

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود. ۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۱۰۹

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

یادداشت

نهاد آموزش و بی‌توجهی‌های شگفت‌آور!

محمد رضا نیک‌نژاد

● در روزهای گذشته خبرهای نگران‌کننده‌ای درباره میزان افزایش حقوق کارمندان و از آن میان فرهنگیان شنیده می‌شود. یکی از این شنیده‌ها اعتراض یکی از نمایندگان مجلس به عملکرد دولت در زمینه میزان افزایش حقوق معلمان و غیرقانونی بودن چنین عملکردی از سوی دولت بود. مجلس برای سال ۹۷ میزان افزایش حقوق معلمان را به شکل پلکانی از ۱۲ تا ۱۸ درصد به تصویب رساند. اما گویا دولت این میزان را به ۶ تا ۱۲ درصد کاهش داده است! اگر چنین چیزی درست باشد، با توجه به نوسان‌های باورنکردنی ارز و وضعیت اقتصادی کشور بی‌گمان وضع معیشتی فرهنگیان حتی نسبت به سال‌های گذشته نگران‌کننده‌تر خواهد بود. این تصمیم می‌تواند آموزش‌وپرورش را بیش از گذشته با بحران ناکارآمدی روبه‌رو کند. مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در ماه‌های پایانی سال ۹۴ در گزارشی که از بودجه پیشنهادی سال ۹۵ ارائه کرد، درباره حقوق فرهنگیان آورده بود که: «علی‌رغم افزایش نسبی حقوق و مزایا، از آنجا که کارکنان وزارت آموزش‌وپرورش مانند کارکنان سایر وزارتخانه‌ها از مزایایی چون مأموریت، کارانه، اضافه‌کاری و... بهره‌مند نیستند بی‌تردید میانگین حقوق و مزایای آنان از میانگین هزینه زندگی یک خانواده شهری کمتر است، در نتیجه کاهش جاذبه شغل معلمی و نارضایتی همکاران فرهنگی از اولین نتایج این اختلاف است.» مزایای یک کارمند هیچ‌گاه در فیش حقوقی ماهانه وارد نمی‌شود و ریشه‌اش به درآمدهای سازمان یا وزارتخانه‌ای که کارمند در آن کار می‌کند، کمک‌های گوناگون دولتی و حاکمیتی به آن نهادها و... برمی‌گردد؛ بی‌گمان این مزایا بر معیشت کارمندان مؤثر است. همچنان که در گزارش دفتر پژوهش‌های مجلس به روشنی می‌بینیم، فرهنگیان از کم‌شمارترین کارمندان دولت هستند که دستشان به شکل سازمان‌یافته از دریافت مزایا کوتاه است. کارمندان بسیاری از نهادهای کشوری و لشکری هنگامی که از حقوق خویش سخی می‌گویند، هدفشان حقوق ماهانه، افزون بر مزایاست. اما فرهنگیان چنین تصوری ندارند. از این‌رو هنگامی که نرخ افزایش حقوق سالانه مثلا ۱۰ درصد اعلام می‌شود، برای بسیاری از حقوق‌بگیران این درصد هم حقوق ماهانه را در بر می‌گیرد و هم مزایا را. هزینه‌های آموزش‌وپرورش و حقوق معلمان متکی بر بودجه دولت‌اند؛ بنابراین سرعت رشد حقوق هیچ‌گاه به سرعت افزایش هزینه‌های زندگی نمی‌رسد و هرسال درآمدشان نسبت به شرایط اقتصادی ناپایدار ناکارآمدتر می‌شود. میانگین دستمزد حقوق‌بگیران آموزش‌وپرورش در بیش از دو دهه گذشته پی‌درپی و گام‌به‌گام به زیر خط فقر کشیده شده است؛ اما نکته‌ای دیگر که باید به آن پرداخت، تفاوت حقوق فرهنگیان و حقوق و مزایای بسیاری از کارمندان دیگر و میزان افزایش سالانه است. برای روشن‌شدن موضوع می‌توان نمونه‌ای آورد. اگر فرض کنید که حقوق کارمندی ۲ میلیون تومان و مزایایش یک میلیون تومان باشد، افزایش ۱۰ درصدی حقوق‌ها، سبب افزایشی ۳۰۰ هزارتومانی برای کارمند خواهد شد. درحالی‌که افزایش حقوق معلم هم‌پایه ۲۰۰ هزار تومان است. اگر در یک دوره مثلا ۱۰ ساله این افزایش را در نظر بگیریم، تفاوت دریافتی میان فرهنگیان و دیگر کارمندان دولت تفاوت جدی پیدا می‌کند و این ریشه تبعیضی است که همواره فرهنگیان به آن معترض بوده‌اند.

❖ **استاد دانشگاه علوم پزشکی مشهد**

مدیر گروه پزشکی هسته‌ای